

Dioxin i Agent Orange var kendt

35 år efter Vietnamkrigen sluttede plages Vietnam stadig af eftervirkninger fra kemisk krig. Mange af dem, som blev udsat for Agent Orange eller andre ukrudtsmidler, der indeholdt dioxin, lider nu af forfærdelige sygdomme.

Fosterskader ses både i anden og tredje generation. Amerikanske kemifirmaer som Monsanto og Dow kendte faren, men undlod at advare USA's egne soldater og ændre indholdet

Af Wilfred Gluud

USA's militær og kemiske firmaer som Monsanto og Dow undlod at advare om faren ved Agent Orange, den kemiske væske, der blev brugt af USA som ukrudts- og afløvningsmiddel under Vietnamkrigen. Det rapporterede Chicago Tribune i en stor serie i fem afsnit i december 2009.

Avisen analyserede frigivne dokumenter og regeringspapirer i USA's nationale arkiver. Konklusionen var, at USA's egne soldater blev udsat for Agent Orange uden at blive informeret om dets farer - og udsatte derfor sig selv for unødige elivsfarlige påvirkninger.

I 1965, det år hvor USA eskalerede krigen,

kaldte Dow Chemical Co. dioxin, et biprodukt i Agent Orange, "et af de mest giftige materialer, som ikke kun forårsager hudlæsioner, men også skade leveren", skrev Chicago Tribune. Dokumenter viser også, at der fandtes teknikker, som kunne fjerne hovedparten af dioxinen i afløvningsmidler under fabrikationen.

Krig er dyrt, også bagefter!

USA-veteraner og vietnamesiske borgere, som blev udsat for dioxin, har lagt sag an mod de kemiske firmaer. USA-veteranernes retssag endte med et forlig i 1984 på 180 millioner dollar. Det var baseret på 150.000 lægeerklæringer. Vietnamesernes retssag var baseret på 11 enkeltpersoners sygdomshistorie og krævede kompensationer til et ukendt antal ofre. Det blev afvist som baseret på "anekdotiske bevi-

ser". Nu påstår firmaerne, at regeringskontrakter fritager dem helt fra retssager.

Departementet for Krigsveteraner i USA oversvømmes af nye krav om kompensation, både fra de seneste krige og fra ofre for Agent Orange. Det anslås, at der vil komme ca. 186.000 nye krav alene i 2010 på grund af nye sygdomme, der anerkendes som skader efter Agent Orange. Det er uhyggeligt, at folk dør efter 40 år, fordi firmaer ikke ville ændre produktionen, da det ville nedsætte profitten. Obama-regeringen har besluttet at gøre en eksta indsats for at hjælpe krigsveteranerne, og der ansættes 4.400 flere for at kunne følge med antallet af nye krav om kompensation.

I 2009 behandlede Veteran-Departementet lige under en million krav, som ventes at stige til 1,3 millioner i 2011. Udgifterne til krav i forbindelse

med Agent Orange vil være 13,4 milliarder i 2010. Hvis man anerkender, at Parkinsons og leukemia er forårsaget af Agent Orange, anslås det at ville koste 42,2 milliarder dollar over de næste 10 år.

Støtter kun oprydning af Hot Spots

Nu har USA følt sig tvunget til hjælpe med Agent Orange i Vietnam. Men de støtter kun oprydning af deres gamle forurenede gamle baser og omliggende områder (Hot Spots), og ikke direkte de ofre, der blev sprøjtet under krigen.

Man er gået i gang med at rydde op på Danang-basen, som er den mest forurenede. De fly, der sprøjtede i Quang Tri syd for den 17. breddegrad, der delte Vietnam under krigen, kom herfra.

Hjælpen går gennem Ford Foundation, og der er også skænket et laboratorium finansieret med bl.a. 5 mia. dollar fra Bill Gates og hans kones fond. Men laboratoriet er kun til at undersøge jordbundprøver og lignende, ikke mennesker.

Besøg på Tu Du

Under besøget i Ho Chi Minh Byen besøgte jeg Rehabiliteringsafdelingen på Tu Du hospitalet, hvor de søger at hjælpe de børn, der har de værste fødselsskader.

Det er et sørgeligt syn at se de stakkels børn. Nu er der planer om, at Kurt og Sang skal bygge et børnehjem ved havet (www.agentorangevietnam.dk), og patientorganisationen VAVA i Ho Chi Minh Byen søger finansiering til et stort nyt behandlingscenter og børnehjem for ofrene i anden og tredje generation.

Jeg lovede at undersøge, om vi gennem fysioterapiskoler i Danmark kunne sende sidsteårs elever og uddannede til Vietnam for at hjælpe og undervise personalet.

Genetisk laboratorium fra EU?

Formanden den franske venskabsforening L'association d'Amite Franco-Vietnamienne, ærtesenator Hælene Luc, foreslog under et besøg i Vietnam i forbindelse med 35-års jubilæet, at de europæiske venskabsforeninger laver en ansøgning til EU om et internationalt genetisk laboratorium i Vietnam til at undersøge genetiske skader og hvordan man undgår at de gives videre til nye generationer.

Det støttes af formanden venskabsforeningen i Tyskland. Jeg håber, at vi kan få støtte fra danske læger og videnskabsmænd til at udarbejde forslaget.

Forlaget kom oprindeligt fra sekretær og redaktør Marie-Helene Lavalard i den franske venskabsforening, og jeg husker, at vi diskuterede det for halvandet år siden, da vi mødtes i Düsseldorf til den tyske forenings  rsm de.

Hun skriver: "Jeg har længe argumenteret for, at det er det, der skal gøres nu. Vi har brug for information og videnskabelige undersøgelser om den måde dioxin påvirker de menneskelige organismer og de genetiske konsekvenser."

"Der er lavet epidemiologiske studier (undersøgelse af store patientgrupper), som er brugbare, selv om der ikke er brugt perfekte videnskabelige metoder. Vi har brug for direkte beviser. Vi må

prøve at undgå de genetiske konsekvenser, s  unge par i Vietnam kan elske hinanden uden frygt for at føde monstre.

Som det er nu, er det et lotteri: Et barn kan være normalt, det andet ikke osv. Det første barn kan være handikappet, og så vil de prøve at få et barn mere og håber, at det vil være normalt. Det er et mareridt, indtil vi har lært at forstå, hvordan effekten af dioxin fungerer."

"Problemet er af interesse for ikke kun Vietnam, men hele verden, for dioxin findes alle steder. Hvis dioxin skader vores gener, så er det hele verden, der er truet. Derfor er det vigtigt at internationale institutioner behandler problemet."

"Derfor er skabelsen af et sådant laboratorium et godt mål. Det skal ligge i Vietnam, ikke kun fordi de har flest ofre for dioxin, men også som USA's ambassadør kynisk udtalte: "Vietnam er et godt laboratorium for at studere langtidsvirkninger af dioxin".

Marie-Helene slutter: "Men selvfølgelig b r videnskabelige undersøgelser ikke på nogen måde erstatte den umiddelbare hjælp til ofrene."

Den bedste og eneste liste over videnskabelige undersøgelser af dioxin-problemet i Vietnam findes på www.davifo.dk under NYT, Agent Orange. Hanoi-regeringen har for travlt med alt muligt andet til at forstå værdien af at overbevise den internationale opinion af læger og videnskabsfolk.

Hvis man vil støtte dioxin-ofrene, kan man støtte Kurt og Sangs arbejde.

agentorangevietnam.dk

Foto: Wilfred Gluud